

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צה.

עין משפט
נר מצוה

סא א ב מיי פ"ב מהל' איסורי ביאה הל' י
טוש"ע אה"ע סימן טו
סעיף כו בהג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' סוטה הל' יב סמג
עשן מה טוש"ע שם סימן
יא סעיף א:

תוספות ישנים

למזיד מנין. להכי צעי
תלמודא קרא להחיר מזיד
דס"ד לאסור מזיד מק"ו
דלקמן ומה במקום שבה על
איסור קל וכו' :

תום' חד מקמאי

וליכא בעלעלע למה ואע"ז דליכא
 למימריה איהו גירשו וזו ונשא
 וזו מצתה וזו חריבה נא כעין
 מממנו ותאסר עליו כעין
 כעין בעלה אמר
 אשמיני מתי' ולא אמר
 להכא הוא היא אסורה על
 בעלה ואשתי ומהתת ל
 עליו דא מצריכי לא מהיתו לה
 ולומר דלא כר"ז דלדידה
 שכינת ע"ה הויא ויש לה
 בעית היתר כעין הארבי
 יולפי [זה] (ב) מה של
 תבחה הורב אסת ללמוד
 אשתי אסת וזו מותרת
 ואשתי אסורה ולא ללמוד
 ממנה דאפילו לר"ע אתיא
 וזמני ומפני שפסק אתיא
 אלפס כר"ז הוצרך להפסק
 וזה אכל לעולם אל
 דאשת ניטו אסורה
 ואשת נמי אסורה כר' ע"י
 דאשת נמי הפוסל ע"י
 חורוס פוסל לר' עזמנ:

(א) נראה ד"ל ולפי זה מה שכתב הרב אלפס לא ללמוד ממנו דאשת גיסו אסורה ואשתו מותרת אלא ללמוד ממנה דאפילו לר' עקיבא אסיא וכו'.

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין עו.; (ב) לעיל פא. זב: לקמן נז. גיטין פ: סוטה יח.; (ג) לעיל ה., (ד) ז"ל האי. יעב"ך, (ה) [במדבר ה],

תורה אור השלם

1. וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ
שָׁכַבְתָּ זָרַע וְנִעְלַמְתָּ מֵעֵינַי
אִשָּׁה וְנִסְתָּרָה דְּחִיא
נִסְתָּאָה וְעַד אֵין בָּהּ דְּחִיא
לֹא נִתְפָּשָׁה:
במדבר ה יג
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֵת
אִשּׁוֹ וְאֵת אִמָּהּ זָמָה
הוּא בְּאֵשׁ יִשְׂרָפוּ אֹתוֹ
וְאֶתְהֶן וְלֹא תִהְיֶה זָמָה
בְּתוֹכְכֶם: ויקרא כ יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אינו דין שלא נאסר
במותר ככ"ל ותיבת לו
נמחק: (ב) רש"י ד"ה אלא
ימנה וכו' אסרה על
האשון ובאסר האוסרה
עליו: (ג) ד"ה אלא אפילו
נתן גט כלומר אלא פיך
הכי אפילו נתן דזב על
חליץ אסרה על בעל
המאמר דמורה ר"ג
שיש גט אחר מאמר
ויש חליצה אחר מאמר
שאם עשה זה מאמר וכן
אחיו:

מוסף רע"י

שומרת יבם שזינתה.
כשהיא שומרת יבם,
אסורה ליבמה. כלשה
שניה חמת בעלה
שאקורה לבעלה (סוטה יח:
ובע"ר לע"ר 89).

אין
מאמר אחד מאמר.
ביבם אחד לשני יבמות בין
שני יבמים ליבמה אחת,
החשון אינו כלום לפסול
את הראשונה עליו ואינה
צריכה הימנו שני ולא להיארס
בקריבות השניה (ע"ר 1).

אחוס אשה. דאפילו צמוד בא על אחותה לא מיתסרסר אשתו עילוייה
מלאורייתא כדקמי לקמן הלכך שבוגג כו' : אוסר. ושכח איש אחותה :
והלא דין הוא. שמתאסר ולכך נאמר אחותה : מקום שזא על איסור קל.
לקמן מוקים לה כזאת איש ואחמי קרי לה איסור קל שאין האסורה
אוסרה כל ימיו שהרי היתר יש בצגט :

נאמר האומר. נאמר זה צבעה
האוסרה לאחרים: מקום שזה על
איסור חמור. כגון אחות אשתו
ששטח וסורת את אחותה כל ימיה:
אינו דין שאת האומר. שנתאמר
אשתו האוסרת את אחותה לכך נתאמר
אותה: צבא על חמותו שפוסל את
אשתו עיניו. ולקמן יליף לה מקרא: שצ"ש
אומרם פוסל מן"ו כדאמרן ואותה
לא דרשי: אמר ר' יוסי לא נתקנו כו'
שלא פוסל דדרושין ואותה שצ"ש
פוסל דדרש' אומר ואתה דלקמן:

לפי שצחלה כו'. רבי יוסי מפרש
טעמא דלא נחלקו על אחות אשה:
שצחלה. עד שלא קדש אשתו: הוא
אוסרה. על כל אדם והיא אוסרתו
בקרובותיה: לא נאסרה בצמור לה.
דדרשין (לשלי דף טו:) הוה נחשבה
מומרת: שגג בצמור לו. בצחמה:
וזה הדין לשוגג. הדין הזה מלמדנו
על השוגג שלא פסלה: מאי טעמא
דריב יסודה. דלמרא הבא על חמותו
פסל את אשתו: וכי כל הבאים כולו
צפרה. אשתו מה טעמה: ארסייה
על דלצמחר: בא עליה האי.

כשנשאלה התחרון אסתר על הראשון:
בא עליה ה' האחד. גירשה השני
והחזירה הראשון הרי כך איסור קל
בלאו ואסרה על השני דהדר הויא
לגביה גרושתו משנשאת והיינו נאסר
האסר נאסר שני זה שהיה אסרה
על זה הראשון שהחזירה: מה למחזיר
כו'. תאמר בבא על אחות אשתו
שתאסר אשתו שלא נעמה גופה
ואיסור אשתו אשתו אינו איסור עולם:
אשם מתה אשתו מותר באחותה:
איסור כבוד לא גרסו: כימה למאן.

מי בא עליה באִסור: **אִילומֵא יִצְמֵא**
לְאַחֵר. שָׂבָא עֲלֶיהָ אֶחָד מִן הַשּׁוֹק
והִינֵנו אִסוּר קָל דְּלֹא עֲבֵלְמָא וְקִמְנִי
נֶאֱסָר הָאוּרָא נֶאֱסָר בֵּה יִצְמֵא שֶׁהִיא
אוֹסְרָה עַל זֶה וְכֹדְרָא הַמְנוּתָא:
וְאִסוּרָה עֲרֹב. לְכָל אֶדָם הִיא בִּאִסוּר
עַד שֶׁלֹּא חֲלָלָה תֵּאֱמָר בִּאֲחֻת אִשָּׁה
שֶׁהִיא אִסוּרָה אֲלֵא לֹא: **אֲלֵא יִצְמֵא**
לְאַחִין. שָׂבָא עֲלֶיהָ אֶחָד מִן הָאֲחִין
בִּאִסוּר אִסְרָה עַל הָאוֹסְרָה עֲלִיו וְהִיבִי
דְּמִי וְדָבָר שֶׁ קָמָא מֵאִמְרָה וְאוֹסְרָה עַל
אִדָּךְ וְהִיא מֵאִמְרָה יִצְמֵא לְדַבְּרָנָה הִיא

ולא קדושין גמורין למיהוי אשת איש
בא עליה שני. דקמני מקום שבא על
אחר מאמר: אלא אפיניו נתן גט. כלו
למאן. למי נבעלה דקרי לה איסור קל
(במדרב ה) וקמני נאסר האוסר אסרה
שנסתרה עמו נאסרה על בעל ועל
לבעל: אלא סוטה. שנבעלה לבעל נא

מה נחלקו בבא על חמורו שב"ש אומרים פס"ט. ועטמא דב"ש
דמפרש צמון לר' יהודה וכי כל הבית כולו צטרפה כו':
הדין אשונג צמוד מנין. ומימא אמאי מיבעי ליה קרא למזיד
מאיכא מימי לן לאיסורא אי משום ק"ו דקאמר לעיל ומה צמקום

כ' כיון דאית ליה ההוא דינא למה
ליה לר' יוסי דינא דהכא היה לו לחלוק
על ר' יהודה בפשיטות שאין דין זה
ענין למחלוקתו כלל: **בה** רמחור
גרששתו שבין איסורה ברוב. כלומר
ע"י כל אדם יכול לצא ליד איסור זה
שגרששתו ונקרה ע"י כל מי ששאלה
אצל אחות אשה אפילו מתאסר אשתו
משכיבת אחותה לא מיתאסר אשתו
עליו במה שיבא איניש דעלמא על
אחותה: **עבר** בה מאמר האי
אברה ע"זה דהאיך. השתא נקט
מילתיה כמאן דלמך (לעיל דף כט.)
מאמר קונה מדאורי': **מאי** איריא
בא ע"זה ב' נתן גט או חרץ גמ'.
כלומר לא דמי לאחות אשה דלמינא
לאוסרה על ידי איסור אצל כהן
הדבר תלוי בזיקא:

אִילִימָא בַּחוּשָׁה אֲבַעַל. פִּירוּשׁ
כִּסְבָּא עֲלֵיהּ צַעַל אֲסוּרָה
לְצוּעַל לְעוֹלָם שָׁשׁוּב אִין מִיִּס בּוֹדֵקִין
אֹתָהּ מֵאִי אִירִיא צִבָּא עֲלֵיהּ אִפִּי נִמֵּן
לֵה גַט וַיַּחזוֹר וַיִּקְדְּשָׁנָה וַיַּכְתִּימָנָה לַחֲפוּתָהּ
זֹא אָמַר אִינִי מַשְׁקָה שָׂב אִין אִין יִכּוֹל
לְהַשְׁקוּתָהּ אֲסוּרָה לְצוּעַל לְעוֹלָם וַיִּמְיֵן
לְרַצְיֵנוּ יִתְחַק דִּמְנָלִן כְּשֶׁאֹמַר אִינִי רוּחָה
לְהַשְׁקוּתָהּ דְּשׁוּב אִין יִכּוֹל לְהַשְׁקוּתָהּ
וְאָמַר רַצְיֵנוּ יִתְחַק שִׁישׁ לְהוֹכִיחַ קֶלֶט דְּכִי
אָמַר אִינִי מַשְׁקָה קִמְיֵי בְּתוּמַתִּין
בַּסּוּתָהּ (כג.) צְהִי הִנֵּהוּ דִּמְנַחֲמֵיהּ
נִשְׁרַפּוֹת שְׂאִין אֲרוּיֹת עוֹד לְשִׁמּוֹת:
אֶלֶף

יתודה אמר שמואל אין הלכה
 ביה רב יתודה נגדיה אמר ליה
 ואסרייתה עלך איסורא דעלם:
 ותו משגשגאת בא עליה האי
 יתה דהאי מה למחזיר גרושתו
 דהאי איסור עולם אלא אמר ר"ל
 אא^ו דאמר רב המנונא שומרת
 במא הגוף ואיסורה ברוב אלא
 דהאי בא עליה אידך אסרה
 דבה נמי מאמר הא לא קשיא
 לו נתן לה גט ואפילו חליץ לה
 א לבעל בא עליה בעל אסרה
 לה גט ואפילו אמר אין אני
 המור הוא דהיינו אשת איש
 אלא

הראשון (ו) האוסרה עליו: מאי אירא
מאמר הראשון כרצון דאמרי י"ש מאמר
תן גט או חלץ פסלה על ידו: **סוטה**
ירא ליה דכתיב ונסתרה והיא נטמאה
אז בא עליה. בלא בא עליה נמי משעה
אה שתי פעמים (ז) אחד לבעול ואחד
איסור חמור הוא דהיינו אשת איש:
אלף

אחות אשה דבמויד לא אסירא מדאורייתא בשונג לא גזרו בה רבנן ומנלן דלא אסירא דתניא 'אותה אותה שכיבתה אוסרתה ואין שכיבת אחותה אוסרתה שייכול והלא דין הוא ומה במקום שבא על איסור קל נאסר האוסר מקום שבא על איסור חמור אינו דין שנאסר האוסר א"ר יהודה לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בבא על חמותו פוסל את אשתו על מה נחלקו בבא על אחות אשתו שב"ש אומרים פוסל וב"ה אומרים לא פוסל א"ר יוסי לא נחלקו ב"ש וב"ה א"בבא על אחות אשתו שלא פוסל את אשתו על מה נחלקו בבא על חמותו שב"ש אומרים פוסל וב"ה אומרים לא פוסל לפי שבתחלה הוא מותר בכל הנשים שבעולם והיא מותרת בכל האנשים שבעולם קדשה הוא אוסרה והיא אסרתו מרובה איסור שאסרה מאיסור שאסרתהו שהוא אסרה בכל אנשי שבעולם היא לא אסרתהו אלא בקרובותיה והלא דין הוא ומה הוא שאסרה בכל אנשים שבעולם שנגה באסור לה אינה נאסרת במותר לה היא שלא אסרתהו אלא בקרובותיה שנג באסור לו אינו דין שלא נאסר ^(א) לו במותר לו וזה הדין לשונג למזיד מנן ת"ל אותה אותה שכיבתה אוסרתה ואין שכיבת אחותה אוסרתה אמר רבי אמי אמר ריש לקיש מאי טעמא דרבי יהודה ^(ב) דכתיב באש ישרפו אותו ואתהו וכי כל תבית כולו בשרפה אם

אינו ענין לשלפה תנהו ענין לאיסורא אמר רב
כרבי יהודה ההוא דעבד איסורא בחמתיה א
אי לאו דאמר שמואל אין הלכה כרבי יהודה
מאי איסור קל אמר רב חסדא מחזיר גרו
אסרה עליה דהאי בא עליה אידך אסרה ע
משנשאת שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב ואי
יבמה למאן אילימא לאחר וכדרב המנ
יבם שזינתה אסורה ליבמה מה ליבמה שכן
יבמה לאחין עבד בה מאמר האי אסרה עלי
עליה דהאי מאי איריא שבא עליה שני אפי' ע
כר"ג דאמר אין מאמר אחר מאמר אלא אס
אלא אמר רבי יוחנן סוטה סוטה למאן אילי
עליה דבועל מאי איריא בא עליה אפילו ג
משקה אלא סוטה לבועל האי איסור קל הוא א

יָבִיבָה עָלֶיהָ שֶׁנִּיבָה עַל אִסּוּר קֵל הוּא וּפָּה"ה אִסְרָה עַל
אִסּוּר קֵל אִפְּלוּ חֹזֵר וְעִשָּׂה זֶה מֵאִמֵּר נָמִי אִסְרָה לְבַעַל הַ
יָבִיבָה אֵלָּה פִּרְיָךְ הִכִּי אִפְּלוּ ^(א) עִשָּׂה זֶה מֵאִמֵּר וְכֵן אִסּוּר
אִפְּלוּ יוֹמָא לְבַעַל שֶׁנִּבְעֵלָה לְבַעַל אַחֵר שֶׁקִּינָה לֵּה וְנִסְתַּמְּרָה לֵּה
הַבּוֹעֵל אִפְּלוּ לְאַחֵר מִיִּתְחַו אוֹ אִפְּלוּ כְּשֶׁגִּיגֵּר שָׁנָה: מֵאִי
עַל לְעוֹלָם עַד שֶׁתִּשְׁתַּמֵּר כְּדַתָּן (סוֹטָה דף כ:.) נִסְתַּמְּרָה נִסְתַּמְּרָה
וְעַל בְּעֵלָה הָאִסְרָה עֲלִיו: וְהִיא מִי הִיא בִּיא עַל אִסּוּר קֵל